

12. Voor de Evangelisatie in België: Dr. H. de Bruyn, Dr. P. van Dijk te Zaandam, Dr. P. N. Kruijs, Dr. W. W. Meynen en L. W. Schalekamp te Kluizen.

13. Voor de correspondentie met de Hoge Overheid: Prof. Dr. H. Bouwman, Dr. A. W. F. Idenburg, Prof. Dr. H. H. Kuyper, Dr. A. C. J. de Vries, Dr. A. A. van Schelven en Dr. J. A. de Wilde.

14. Voor de verzorging der geestelijke belangen van de militairen: Reserve-luitenant B. Geleynse, Dr. T. J. Hagen, luitenant-kolonel W. J. D. Havelaar, adj. A. van Helden, Dr. A. H. van Minnen en Dr. J. de Vries.

15. Voor de geestelijke beaardiging van de verstrooide Gereformeerden in Ned.-Indië: Dr. H. Bos Kan, te Rotterdam, Minister van Staat H. Colijn, Dr. K. Dijk, Dr. K. Floor, Burgemeester G. de Gaay Fortman, Dr. W. G. Harrenstein, Staatsraad A. W. F. Idenburg, Dr. C. Lindeboom en Dr. H. A. Wiersinga.

16. Voor de correspondentie met de buitenlandsche kerken: Prof. Dr. G. Ch. Aalders, Mr. A. J. L. van Beek Calhoun, Dr. G. Kaiser, Prof. L. Lindeboom, Dr. S. O. Los te Den Haag, Dr. J. C. Rullmann te Wassenaar en Prof. Dr. A. A. van Schelven en als secundi: Dr. H. Mulder te Groningen, Dr. T. Ferwerda en Dr. J. W. v. d. Bosch te Harderwijk.

17. Voor de steunverleening aan Hongaarsche studenten: C. van den Bos te Amsterdam, Prof. Dr. F. W. Groshede, Dr. A. Hoeneveld, Prof. Dr. A. G. Honig, Dr. H. A. Munnik Jr.

18. Voor den geestelijken arbeid bij de Zuidoostwerken: Dr. D. Hoek, Dr. P. de Jong te Bunschoten, Dr. H. H. Schoemaker, H. Tromp te Harderwijk en J. Weerstra te Cornwerd.

19. Voor de ambtelijke behartiging van de geestelijke belangen der verstrooide Gereformeerden in Noord-Frankrijk: de kerk van Brussel.

20. Voor het uitschrijven van een bededag: de Classis 's-Gravenhage.

21. Als archiefbewaarder kerk: Amsterdam of, zoo noodig, 's-Gravenhage-West.

22. Voor onderzoek inzake het Synodaal archief: Dr. G. Kaiser, Dr. Th. Ruyt Jr. te Liss, G. van Zeggelaar te Ransdorp.

23. Als archivaris tevens voor het geven van advies inzake archieven aan kerken, classes en Particuliere Synodes: Dr. Th. Ruyt Jr., secundu Dr. H. Kaajan.

24. Voor onderzoek inzake de zekerstelling van de bezittingen der gezamenlijke kerken: Prof. Mr. A. Anema, Prof. Dr. H. Bouwman, Dr. W. Breukelaar, Dr. K. Dijk, Mr. G. H. A. Groshede, Dr. D. Pol en Dr. J. L. Schouten te Amsterdam.

25. Als roepende kerk voor de volgende Generale Synode: Middelburg.

26. Inzake de moeilijkheden te De Leek: Dr. W. Breukelaar, Dr. H. Meyerling, K. Glastra van Looen.

27. Inzake de grensoversteekende Heerenveen-Oudeschoot: Dr. J. J. Berends, Dr. J. P. Klaarhamer, J. de Wit te Leidschendam.

28. Inzake het bezwaarschrift van de kerk van Siegerswoude: Dr. J. J. Mindema, Dr. D. P. Koopmans en P. Koster te Valthernmond.

29. Inzake het bezwaarschrift van den heer en mevrouw J. Th. Ubbens en J. Ubbens-Wielenga te Magelang: J. Beumer te Klaten, Dr. A. Pos te Djokjakarta en W. de Vries te Weltevreden.

30. Voor het schrijven aan de legerpredikanten en eventuele herinroeping van de Synode: de leden van het moderamen dezer Synode.

31. Voor de verzorging der geestelijke belangen van de Gereformeerden te Curaçao: de Gereformeerde Kerk van Den Haag-West.

32. Inzake het geschil tusschen de Particuliere Synode van Friesland-Noord en de Deputaten ad Art. XIII K. O.: de leden van het moderamen dezer Synode.

(De namen van de saamroepers der onderscheiden deputatschappen zijn cursief gedrukt, terwijl achter de namen van hen omtrent wie misverstand rijzen kan, de woonplaatsen zijn afgedrukt.)

Op voorstel van het moderamen werden verschillende besluiten genomen, noodig voor de uitvoering der verschillende besluiten en der loopende werkzaamheden.

Dr. W. A. van Es verzocht om om voor een volgende Synode een typiste aan te stellen, die de verschillende voor te stellen conclusies kan vernemen.

Dit voorstel werd aanvaard en de uitvoering aan het moderamen opgedragen.

Van den heer T. van Dijk, schoolopziener op Soemba, kwam een schrijven in met dank voor de hem verleende gastvrijheid. De praeses hield hierop de volgende slotrede:

De slotrede van den praeses.

Aan het einde van den arbeid gekomen, richtte allereerst de praeses nog een kort woord tot de vergadering en hij herinnerde aan den avond van de aankomst der Synodeleden in Gelre's hoofdstad, toen in den bidstond hen is toegeroepen: Maar geliefden, bouw gij uzelf op uw allerheiligst geloof, biddende in den Heiligen Geest.

Wiep dit Woord Gods toen Zijn licht over wat verricht stond te worden, spoorde het ons aan tot biddend arbeiden, daar moge thans een ander Woord Gods zijn schijnsel laten vallen over den volbrachten arbeid en ons opwekken tot aanbidding.

Wij hooren nu eerbiedig naar het woord, dat wij in Psalm 40 uit den mond van den komenden Messias beluisteren: Die daar staande in de poorte der profetie bidt: „Laat in U vrolijk en verblid zijn allen, die U zoeken; laat de liefhebbers Uwa hals geduriglijk zegen: De Heere zij groot gemaakt!”

Waar Jezus Christus gisteren en heden dezelfde is, daar mogen wij in dit woord immers zien de saamvatting van de voorbede, die Hij gedurende al de dagen van onze synodalen arbeid voor ons opzond. Maar dan moet dit woord ook aanbiddend natreffen in de harten van ons, die hier als Zijn knechten, gedragen door Zijn voorbede, mochten arbeiden en bidden. Iets van die aanbidding leeft thans in sprekers ziel.

Met een dankbaar, maar bevend hart heeft spr. het voorzitterschap der Synode aanvaard. Dankbaar voor de onderscheiding, die hem daarin te beurt viel, bevend bij de gedachte aan de zware verantwoordelijkheid, die daardoor op spreker rustte. Aan het einde van de samenkomsten legt spr. gaarne de verklaring af, dat het hem geen last maar een lust geweest is de vergaderingen te presideeren. Het was hem een weelde der ziel daarin den Koning der Kerk te mogen dienen. Spr.

voelde zich ook in niet geringe mate gesterkt door het medebouwen en medebidden der leden. Spr. dankt allen, assessor, scriba, praes-adviseurs etc. voor hun vriendelijke tegemoetkoming bij sprekers verantwoordelijke taak. Spr. dankt ook de Kerk van Arnhem, die de Synode zoo zorgvuldig voorbereide, gastvrij ontving en herbergde.

Niet zonder bezorgdheid werd ons samenkomen in de stad van Johannes Fontanus tegemoet gezien. De zaak van het doctoraat aan de Theologische School was op onze synodalen disch de hoofdschotel, waarop aler aandacht zich concentreerde. Daar was schier niemand, die aan een bevredigende oplossing dorst denken. Na een breede discussie kwam er eindelijk een conclusie, die met algemeene stemmen kon worden aanvaard. Zij dankt haar oorsprong aan de begeerte naar rust en eenheid in onze Kerken. Dat is ook het karakter, dat zij draagt en het doel, dat zij beoogt. Vrucht van de langdurige discussie was, dat de afgevaardigden langzamerhand onder de icheid des H. Geestes, trekken van overeenkomst begonnen te vertoonen met „de kinderen van Issachar, die ervaren waren in het verstand van de tijden, om te weten wat Israël doen moest.” Moge het nu van al de leden onzer Kerken gezegd kunnen worden: „En al hun brederden pasten op hun woord.”

De aangenomen conclusie dient allereerst en all-meest ons te brengen een rustige steer, noodzakelijke voorwaarde voor een blijmoedig bouwen in ons allerheiligst geloof, voor een vrijmoedig bidden in den H. Geest. Wij zien in haar de vrucht van het bidden van het volk Gods met ons, van het bidden van den Middelaar: Gods voor ons en van het bidden van den Geest Gods in ons. Wanneer allen, die in de pers leiding zoeken te geven, haar in dat licht zien, dan zullen zij bewaard blijven voor een dwalende exegese, die verderven kan, waarin de God een zegen wer. veleld. De Theologische School zette rustig haar gezegenden arbeid voort, gedragen door de liefde, het vertrouwen en de voorbede van al onze Kerken, die om des huizes des Heeren, onze Gods wil, het goede voor haar zoeken.

Wij waren het lang niet altijd eens, maar wij mogen het als een groote winst boeken, dat wij onder alles een bleven.

Wij hebben hier vruchtbaar werk verricht. Spr. denkt allereerst aan al de beslissingen inzake de Zending. Dit werk heeft een voortspoedigen loop en draagt rijke vrucht. Spr. memoreerde het verleende emeritaat aan Dr. D. Bakker, de benoeming van Dr. A. Pos tot docent, het besluit inzake het zendingen-professoraat, en bracht hulde aan de commissie voor de zendingen en den nestor der Generale Zendingen, Dr. W. Breukelaar, den man met het helder hoofd, het warm hart en de krachtige hand.

Spr. deed verschillende besluiten de revue passeeren en wees er op, dat dat inzake de uitbreiding van de belijdenis ongetwijfeld sommigen teleurstellen zal. Men bedenke echter, dat het belijdend karakter der Kerk niet allereerst uitkomt in het uitbreiden van haar belijdenis, maar in de betooging aan hen, die binnen en die buiten zijn, van de handhaving van haar belijdenis.

Critiek, aldus spr., zal ook nu wel niet uitblijven. Die buiten zijn zullen ook nu wel weer zeggen, dat men het niet goed deed. Men sprekt van versterking en versterking, als de Synode weigert nieuwe banen in te slaan zolang zij niet zeker weet of die wel liggen in het verlengde van de oude paden. Het is onze bede, dat de Koning der Kerk Zijn heilige goedkeuring moge doen rusten op de hier genomen beslissingen. Hij doe verzoeking over 't zondige en bekroon het goede met Zijn zegen. Zijn koninkrijk tot uitbreiding, zijn Kerken tot welzijn en Zijn heiligen naam tot eere.

Spr. wees op het genomen besluit inzake van een internationale Synode en de aanwezigheid van meerdere buitenlandse afgevaardigden als evenzoo vele bewijzen van het diep doorgedrongen zijn van het internationaal karakter van de Kerk des Heeren. Spr. bracht het gemeentebestuur van Arnhem dank voor de ontvangst. Hij besloot met te wijzen op den toenemenden stroom van godverzaking en Christusverwerping, die met sterke zuigkracht door de bedding van ons volksoeven gaat. Mogen Zijne Kerken steeds meer zijn en worden een zout en een licht. De groote afval in de Christenlanden en de machtige voortgang van het Evangelie in de heidenlanden wijst op een ras nadere toekomst des Heeren. Het worde de Kerken gegeven, dat Hij bij Zijn wederkomst zeggen kan: „Gij hebt Mijn Woord bewaard en Mijn naam niet verloochend”. Zoo mogen wij gelijk zijn aan dienstknechten met omgordde lendenen en brandende kaarsen, die waken als Hij komt.

Prof. Dr. A. G. Honig hield namens de hoogerleeren een korte rede, de Synode dankend voor haar vriendelijkheid en waardeering.

Een woord tot den praeses.

Dr. J. Douma richtte zich tenslotte tot den praeses. Wij als leden der Synode — aldus spreker — hebben reden te over den Heere te danken, dat Hij u bekrachtigd heeft, om u te bekwaamen voor de zware taak gedurende deze vijf ingespannen weken. En wij hebben reden te over om u te danken voor het vele goede in de wijze, waarop gij het presidium hebt vervuld.

In die wijze was iets eigs. Hoe zou het anders te verwachten zijn bij zulk een krachtige persoonlijkheid met een zoo geprovoceerd karakter. De Synode heeft gevoeld, dat het presidium was in handen van een man. Gij hebt zelf den arbeid kunnen doen en ook anderen er toe aangezet. Hoe hebt gij getoond, dat gij in de zaken inrat. En wanneer de zwaar beladen agenda is afgewerkt, dan danken we dat niet in de laatste plaats aan den zegen, dien God ons in u als praeses heeft willen schenken.

Geve God u het voorrecht, de vrucht te zien van den arbeid, hier verricht. God heeft u willen gebruiken tot rijken zegen voor de Kerken. Moge nog vele jaren uw kracht blijven, opdat uw verder leven tot heil van onze Kerken en tot eere van den naam onzes Zaligmakers wezen mag.

Het plechtig „laet Uw gena ons met haar troost verrijken” was de slotzang, waarna Dr. Schouten voorging in een ontroerend dankgebed, dat een der aanwezige gasten er toe bracht om de Synode en met en in haar de Kerken een zegenbede toe te zingen, welk vers door allen werd mede gezongen.

De hammerslag viel. De Synode is weliswaar slechts provisorisch gesloten. Maar alleen de eventuele mogelijke benoeming van een zendingenleeraar zou haar bijeen kunnen brengen.

Met die restrictie behoort de Arnhemsche Synode der Gereformeerde Kerken thans tot de kerkhistorie.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

Krabbenham: J. J. Bosma, cand. te Zuidwolda en T. Fossion, cand. te Baarn.
Nieuw-Weerdinge: H. Wiersma te Oudehove en H. v. d. Zanden te Wapenveld.

Beroepen te:

Harlingen: C. W. Koor te Oudewater.
Middelbarnis: P. A. Zelstra te Sinderrecht.
Oost- en West-Souburg: J. C. J. Kuiper, cand. te Haarlem.
Reitsum: S. Wagenaar, cand. te Bozum.
Schiedam (vac. C. v. d. Woude): A. J. Bouma te Hoevevoren.

Intrede te:

Forward: P. v. d. Werff. Tekst Efeze 3:14 en 17.
Terschelling: W. J. v. Hoek, cand. Tekst Joh. 1:35-37.

Afscheid van:

Beetgum: P. Boes. Tekst Hebr. 12:28.
De Bilt (U.) (als hulppr.): W. C. Burgerier, cand. Tekst Joh. 3:16-17.

Jubilea:

15. October: A. M. v. d. Berg te Vroeswijk, 25 jaar.

CHR. GEREFORMEERDE KERK.

Tweetal te:

Warmen: J. Drenth te Broek op Langendijk en K. G. v. Londen te Haarlem-Noord.

Beroepen te:

Grand Rapids (Mich. N.A.): J. W. v. Ree te Barndrecht.

GEREF. GEMEENTEN.

Drietal te:

Tholen: J. D. Barth te Borssele, M. Hegkoop te Utrecht en W. C. Lamain te Leiden.

Beroepen te:

Aagtekerke: M. Hofman te Krabbendijke.

Bedankt voor:

Aagtekerke en Rotterdam: A. de Bois te Dirksland.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Drietal te:

Harlem (vac. L. Pool): W. M. A. Kalkman te halwijk aan Zee, J. H. Th. Rappard te Dinteloord en H. W. te Winkel te Saeck.

Beroepen te:

Bergschenhoek: J. E. Uitman, cand. te Zeist.
Brandwijk: H. A. de Geus te Huizen (N.H.).
Denekamp: H. G. Groenewoud, cand. te Vriezenveen.
Doornburg: Dr. G. Ph. v. Itterzon te Alblasdorp.
Drachten (Evang.): H. v. d. Linde te Kloosterkerke.
Groede (Doz.): M. J. C. Visser te West-Terschelling.
Langweer: J. W. Noleboom te Aagtekerke.
Lekkerkerk: H. v. Dijk te Schagen.
Marum: B. Bolt te Oostwold.
Schellumen: A. v. Griethuyzen te Zuid-Beijerland.
Soest (vac. J. C. W. Kruisshoop): A. v. Willigen te 's-Graveland-Capelle.
Steenwijkerwold: B. S. Dijkstra te Harwich.
Wijngaarden: J. G. Abbringh, cand. te Groningen.

Aangenomen naar:

Kielwindeweer: W. A. Wasch, Oost-Ind. pred. met verlof te Den Haag.
Moerapelle: J. E. Uitman, cand. te Zeist.

Bedankt voor:

Bergschenhoek, Hoornaar, Kockengen, Linschoten, Sluipwijk en Zegveld (Doz.): J. E. Uitman, cand. te Zeist.
Den Boornel: J. Enkelaar te Ouderkerk a. d. IJssel.
Garip: Th. Hellinga te Dantumaawoude.
Goudorak: B. Bateman te Barneveld.
Groot-Ammers: W. L. Mulder te Voorthuizen.
Ierseke (Doz.): H. S. v. Rips te Hooge Zwaluwe.
Opheusden: J. v. Amstel te Putten a. d. Veluwe.
Putten a. d. Veluwe (Doz.): B. G. C. Steenbeek te Wierden.
Renswoude: W. Rijnburger te Polsbroek.
Sommeijdsdijk: J. Enkelaar te Ouderkerk a. d. IJssel.
Velsen: C. E. A. J. Gerrits te 's-Graveland.

Intrede te:

Giesendam-Nederhardinxveld: J. Haring. Tekst Jer. 21:8.
Mijnshoerlund: A. J. Westra Hoeksema. Tekst Jes. 51:10.
Vreewijk (Rotterdam): Joh. H. H. v. Boen. Tekst Zach. 6:6.

Afscheid van:

Kampen: A. v. d. Kooy. Tekst Pred. 12:13 en 14.
Lage Zwaluwe: J. Baarslag. Tekst Jes. 50:10.

CORRESPONDENTIE.

Herinnering.

8 October a.s. wordt gedisponeerd over het abonnementsgeld voor den termijn 1 October 1930-31 Maart 1931 (ad f2.50 + 15 cts dispositiekosten).

In verband hiermede verzoeken wij onzen abonnees, die er de voorkeur aan geven het bedrag te remitteren, dit vóór genoemden datum te willen doen. (Postrekening 36000).

DE UITGEVERS.

VELPSCHE MELKINRICHTING

Beekhuizerlaan - Telefoon 462

VELP

Levert prima MELK en MELKPRODUCTEN

CENTRALE VERWARMING

WARMWATERVOORZIENING

C. VAN DER MEIJ

ROELOF HARTSTRAAT 12

TELEFOON 25818

AMSTERDAM

J. J. EBMEIJER

ANNO 1743

HOOGENDAM I - ZAANDAM

Telef. 22

WIJNEN - GEDISTILLEERD

Advocaat - Limonades

J. C. VAN SOELEN

Witte de Withstr. 3, Amsterdam

Telefoon 82901

Verhuizingen en transporten

van en naar alle plaatsen

tegen concurrerende prijzen

onder alle garantie.

ANTON VISSER, Den Haag

Telefoon 15058

Schoolstr. 4a, naast de vishanken

LUXE VISCHBAKKERIJ.

Altijd versch Vischgebak.

Bel. aanbev.

Boek- en Kantoorboekhandel

MOLUKKENSTRAAT 29

AMSTERDAM

Telefoon 51329

Beleefd aanbevelend,

J. L. v. d. Halm,

VOOR DE JONGELINGSVERENIGING

Het Vereenigingsleven

in de 50e eeuw

tweede druk

SAKENSpraak voor 12 Pers.

Prijs f0.30 - per 12 exx. f3.-

Verkrijgbaar bij den boek-

handel en bij de uitgevers

Oosterbaan & Le Coindre - Goes

ANTON BACH, Amsterdam

Johannes Verhulststraat 107

Tel. 28597, Gem. Giro B 3038

Aardappelen - Groenten

Binnen- en Buitenlandsch Fruit,

Primeurs - Conserven van

Hoogenstraten en Hero.

J. RIKKOERT

Thomsonlaan 53 - DEN HAAG

Telefoon 90583.

Parapluie's

Specialiteit in Wandelstokken

Overtrekken en Repareeren

Meubelmakerij Stoffeerdertij

Rotterdam H. KAPTEIN Tel. 43885

Bloemersdijksechelaan 34b

Compleet Meubelering, ook volgens tekening

Reparatie aan alle Meubelen

Vraagt prijs. Bestelt eigen werk

MAGAZIJN VAN JUWEELEN

GOUD, ZILVERWERKEN EN

HORLOGES

J. L. BERNHARDI

Vlamingstraat 11 - Tel. 12571

's-GRAVENHAGE.

Reparatiën spoedig en billijk

Amsterdam

Drinklaan 89

Wij maken

mogelijke

onberispelij

tegen

Beleefd aan